

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І ГАЗУ

Інститут економіки та менеджменту
(назва інституту)

Кафедра менеджменту та адміністрування
(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор інституту економіки та менеджменту

(назва інституту)

Дзюба О. Г.
(підпис) (прізвище та ініціали)

«28» 09 2020 р.

УПРАВЛІНСЬКИЙ АНАЛІЗ

(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА

Перший (бакалаврський) рівень

(рівень вищої освіти)

галузь знань 07 – Управління та адміністрування
(шифр і назва)

спеціальність 073 – Менеджмент
(шифр і назва)

спеціалізація* _____
(назва)

вид дисципліни обов'язкова
обов'язкова /вибіркова

Робоча програма дисципліни «Управлінський аналіз» для студентів що навчаються за освітньо-професійною програмою на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю «Менеджмент».

Розробники:
доцент кафедри менеджменту та
адміністрування, к.е.н., доцент

Станьковська І. М.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри менеджменту та адміністрування

Протокол від «31» 08 2020 року № 1

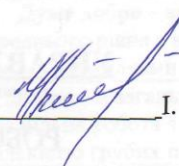
Завідувач кафедри менеджменту та адміністрування

А. С. Полянська

Узгоджено:

Гарант освітньої програми 073 «Менеджмент»

І. П. Кінаш

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Управлінський аналіз» згідно з чинним РНП, розподіл по семестрах і видах навчальної роботи для різних форм навчання характеризує таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни «Управлінський аналіз»

Найменування показників	Всього		Розподіл по семестрах			
	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Семестр 6		Семестр ____	
			Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)
Кількість кредитів ECTS	4	6	4	6		
Кількість модулів	1	1	1	1		
Загальний обсяг часу, год	120	180	120	180		
Аудиторні заняття, год, у т.ч.:	44	18	44	18		
лекційні заняття	26	8	26	8		
семінарські заняття	-	-	-	-		
практичні заняття	18	10	18	10		
лабораторні заняття	-	-	-	-		
Самостійна робота, год, у т.ч.	76	162	76	162		
виконання курсової роботи	-	-	-	-		
виконання контрольних (розрахунково-графічних) робіт	-	-	-	-		
опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	26	16	26	16		
опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	2	96	2	96		
підготовка до практичних занять та контрольних заходів	18	20	18	20		
підготовка звітів з лабораторних робіт	-	-	-	-		
підготовка до екзамену	30	30	30	30		
Форма семестрового контролю	Екзамен		Екзамен			

2 МЕТА ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Управлінський аналіз є важливим елементом системи управління організацією (підприємством), відображає змістовну форму процесу управління та є інструментом підготовки управлінського рішення.

Метою вивчення дисципліни «Управлінський аналіз» є надання основних системних теоретичних та практичних знань щодо інструментарію, методики та методів управлінського аналізу в діяльності організації.

Результатом управлінського аналізу є вміння забезпечувати менеджмент організації (підприємства) інформацією, необхідною для реалізації функцій управління (планування, організування, мотивування, контролювання та регулювання).

Управлінський аналіз сприяє виявленню зв'язків між окремими об'єктами управління, правильному обґрунтуванню мети і виборі ефективного варіанту управлінського рішення. У процесі ухвалення рішення управлінський аналіз зменшує невизначеність вихідної ситуації і ризик, пов'язаний з вибором оптимального рішення.

Управлінський аналіз служить цілям управління як засіб обґрунтування управлінських рішень, використання його методів визначається потребами управління організації. Об'єктами управлінського аналізу є всі бізнес-процеси організації.

Вивчення навчальної дисципліни «Управлінський аналіз» передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей, передбачених відповідним стандартом вищої освіти України за спеціальністю 073 «Менеджмент» наказ № 1165 від 29.10.2018..

В результаті вивчення дисципліни студент повинен вміти реалізувати:

- **інтегральну компетентність** – здатність реалізовувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту.

- **загальні компетентності:**

ЗК3 – здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК 4 – здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5 – знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 8 – навички використання інформаційних та комунікаційних технологій

ЗК 10 – здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

- **спеціальні компетентності:**

СК1 – здатність визначати та описувати характеристики організації.

СК 2 – здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища

СК 3 – здатність визначати перспективи розвитку організації.

СК 4 – вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

СК 12 – здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення

- **передбачені навчальним закладом**

СКВ4 - Здатність графічно представляти інформацію, створювати презентації та веб-представлення інформації на основі навичок роботи з графічно орієнтованим прикладним програмним забезпеченням.

СКВ5 - Розуміти процесний підхід в управлінні, вміти його застосовувати в підприємницьких структурах на основі використання технологій та методів оптимізації управління бізнес-процесами

Результати навчання дисципліни деталізують **такі програмні результати навчання, передбачені відповідним стандартом вищої освіти України:**

ПРН4 – демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН3 – демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства

ПРН 5 – описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

ПРН 6 – виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 7 – виявляти навички організаційного проектування

ПРН 8 – застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності організаційної діяльності

ПРН 10 Показувати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації

ПРН 11 – демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

ПРН 17 – виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

ПРВ4 - Демонструвати навички вибору графічно-орієнтованого прикладного програмного забезпечення для вирішення конкретних завдань.

ПРВ5 - Демонструвати здатність застосовувати процесний підхід в управлінні різного типу бізнес структур.

3 ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

3.1 Тематичний план лекційних занять

Тематичний план лекційних занять дисципліни «Управлінський аналіз» характеризує таблиця 2.

Таблиця 2 – Тематичний план лекційних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
М1	Управлінський аналіз як аналітична функція менеджменту	26	8		
ЗМ 1	Управлінський аналіз: концепція та теоретичні основи	2	2	3, 5, 15	1.1-1.2
Т 1	Управлінський аналіз: концепція та теоретичні основи Управлінський аналіз в системі управління організацією Управлінський аналіз: об'єкт, предмет, методи, завдання, функції, принципи Види управлінського аналізу	2	1	3, 5, 15	1.1
ЗМ 2	Інформаційне забезпечення управлінського аналізу	2			
Т 1	Інформаційне забезпечення управлінського аналізу Інформація та її роль в управлінському аналізі Види, елементи класифікації, характеристики та форми перевірки інформації Особливості управлінської інформації для прийняття рішень керівником	2	1	3,5,15	1.2
ЗМ 3	Управлінський аналіз як процес: організація, етапи проведення	4	1	3, 5, 15	1.3
Т 3.1	Організація здійснення, етапи проведення управлінського аналізу та розподіл аналітичних функцій на підприємстві Поняття організації управлінського аналізу. Вимоги до організації управлінського аналізу. Організаційні форми проведення управлінського аналізу. Етапи проведення управлінського аналізу. Функції підрозділів в процесі здійснення управлінського аналізу. Реалізація аналітичної функції (виконання аналітичних робіт) в системі управління підприємством.	2	1	3, 5, 15	3 -1.3

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
Т 3. 2	Методика та оціночні показники управлінського аналізу Складові елементи методики управлінського аналізу. Класифікація показників управлінського аналізу. Види та характеристика показників. Методи управлінського аналізу. Застосування методу ланцюгових підстановок	2		3, 15	13 - 1.4
ЗМ 4	Аналіз зовнішнього середовища підприємства	4	1	1, 3, 15	1 – 1.1, 1 - 1.2
Т 4. 1	Напрями аналізу факторів зовнішнього середовища Аналіз факторів зовнішнього середовища непрямого впливу. Особливості впливу факторів при різному ступені розвитку суспільства.	1	1	1,2, 14,15	1-1.3
Т 4. 2	Методи аналізу зовнішнього середовища непрямого впливу Кількісні та якісні методи управлінського аналізу зовнішнього середовища. Методи аналізу зовнішнього середовища непрямого впливу. Передумови та результати застосування PEST- та STEP- аналізу, ETOM – аналізу, QUEST – аналізу, ICEDRIPS-аналіз. SWOT-аналіз як інструмент комплексного аналізу факторів впливу на діяльність підприємства.	3		1,2,3, 9,10	3.1
ЗМ 5	Аналіз зовнішнього середовища прямого впливу	4	1	1,3, 6,7	1-6
Т 5. 1	Аналіз кон'юнктури ринку. Показники кон'юнктури ринку. Аналіз попиту, структури попиту, цін, товару. Методи ціноутворення, сегментування. Прогнозування розвитку ринку.	2	1	3, 6,7	3.1-3.2
Т 5. 2	Аналіз конкурентів, постачальників, споживачів та позиції підприємства на ринку Оцінка конкурентоспроможності підприємства за складовими комплексу маркетингу. Аналіз споживачів: напрями аналізу, методи аналізу Напрями аналізу постачальників, посередників. Аналіз позиції підприємства на ринку. Матриця БКГ. Матриця General Electric – Мак-Кінзі (матриця привабливість ринку - ефективність бізнесу), Модель Shell - DPM (перспективи розвитку галузі - конкурентоспроможності підприємства).	2		1,2,3,6, 7,15	1 - 3.1- 3.6
ЗМ 6	Аналіз внутрішнього середовища організації	6	2	2,3,5,15	1-6
Т 6. 1	Складові внутрішнього середовища організації та їх аналіз Аналіз технологічної складової внутрішнього середовища організації Завдання менеджменту підприємства в сфері техніко-технологічної складової. Аналіз технічної складової: аналіз складу, структури та технічного стану, ефективності використання основних засобів. Аналіз технологічної складової підприємства.	2	1	2,3,5,15	2,3 -1-2

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
Т 6. 2	Аналіз персоналу підприємства Аналіз стану персоналу організації: завдання аналізу персоналу забезпечення підприємства персоналом, структури персоналу, показники динаміки персоналу. Аналіз ефективності діяльності та використання персоналу. Аналіз мотивації персоналу.	2	1	2,3,5,15	3.1- 3.5
Т 6. 3	Аналіз системи управління в організації Аналіз організаційної структури Аналіз технічної оснащеності і методів управління Аналіз організації праці, складу та якості управлінського персоналу Аналіз ефективності управління	2		2,3,5,15	3.4
ЗМ 7	Аналіз результатуючих показників діяльності підприємства та їх вплив на прийняття управлінських рішень	4	1	3,4,15	4.4
Т 7. 1	Аналіз прибутковості підприємства та рентабельності підприємства. Завдання та послідовність проведення аналізу фінансових результатів Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства прогнозування можливості банкрутства. Аналіз рентабельності Маржинальний аналіз. Обґрунтування управлінських рішень на основі маржинального аналізу.				

Всього:

Модуль 1 – змістових модулів - 6.

3.2 Теми практичних занять

Теми практичних занять дисципліни «Управлінський аналіз» наведено у таблиці 3.

Таблиця 3 – Теми практичних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем практичних занять	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	Порядковий номер	розділ, підрозділ
М1	Управлінський аналіз як аналітична функція менеджменту	18	8		
ЗМ 1	Управлінський аналіз: концепція та теоретичні основи	2		14	3
П 1. 1	Управлінський аналіз як аналітична функція менеджменту.	2		14,15	14 -3.1, 15 – 2.1
ЗМ 2 ЗМ 3	Управлінський аналіз як процес: організація, етапи проведення	2		14,15	2
П 2,3.1	Управлінський аналіз: організація, етапи проведення, інформаційне забезпечення	2		14	14 -2.2

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем практичних занять	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	Порядковий номер	розділ, підрозділ
ЗМ 4	<i>Аналіз зовнішнього середовища непрямого впливу</i>	4	2	14,15	3
П 4. 1	Аналіз зовнішнього середовища непрямого впливу PEST- та STEP- аналізу	2			14 -2.3
П 4. 2	SWOT-аналіз як інструмент комплексного аналізу факторів впливу на діяльність підприємства	2			14 -2.3
ЗМ 5	<i>Аналіз зовнішнього середовища прямого впливу</i>	2	2	14,15	4
П 5. 1	Аналіз конкурентних позицій на рику з використанням матриці БКГ.	2			14 -2.4
ЗМ 6	<i>Аналіз внутрішнього середовища організації</i>	6			14 -2.4
П 6. 1	Аналіз технічної складової та ресурсів підприємства	4	2	14,15	5
П 6. 2	Факторний аналіз	2			14 -2.5
П 6. 3	Аналіз персоналу та системи менеджменту підприємства	2			14 -2.5
ЗМ 7	<i>Аналіз результатуючих показників діяльності підприємства на прийняття управлінських рішень</i>	2	2	14,15	6
П 7. 1	Аналіз беззбитковості. Маржинальний аналіз Прогнозування можливості банкрутства.	2			14 -2.6

3.3 Завдання для самостійної роботи студента

Перелік матеріалу, який виноситься на самостійне вивчення, наведено у таблиці 4.

Таблиця 4 – Матеріал, що виноситься на самостійне вивчення

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, що виноситься на самостійне вивчення	Обсяг годин	Література	
			порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Управлінський аналіз як аналітична функція менеджменту	2		
ЗМ 6	<i>Аналіз внутрішнього середовища організації</i> Аналіз системи управління підприємством	5	4, 5,6	5. 5

4 НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

4.1 Основна література

1. Станьковська І. М. Управлінський аналіз: конспект лекцій. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2020. 78 с.
2. Станьковська І. М. Управлінський аналіз: практикум. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2018. 58 с.
3. Станьковська І. М. Управлінський аналіз: методичні вказівки для самостійного вивчення дисципліни. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2017. 62 с.

4.2 Додаткова література

4. Кушлик, О. Ю., Степанюк Г. С. Стратегічне управління : навчальний посібник. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2018. 199 с.
5. Метешоп, І. М., Ящерицина Н. І. Економіка і фінанси підприємства : навч. посіб. Ч. 1. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2017. 291 с.
6. Станьковська І.М., Шабан Л.Р., Станьковський Т. В. Стан енергоринку України та трансформаційні процеси. *Сучасні тенденції економічного зростання: стратегії, напрями та пріоритети*: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 14 грудня 2019 р.). Запоріжжя : ГО «СІЕУ», С. 62-65
7. Станьковська І. М., Станьковський Т. В., Флійчук В. С. Сутність та функції фінансової стратегії підприємства. *Створення та особливості регулювання міжнародних економічних відносин* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Дніпро, 14 грудня 2019 р.). Дніпро : НО «Перспектива», 2019. С. 75-78
8. Н. Б. Юрченко, Р. С. Кравчук, І. Б. Запудяк та ін. Економіка підприємства : навчальний посібник / ІФНТУНГ, Івано-Франківськ, 2018. 377 с.

4.3 Інформаційні ресурси в Інтернеті

9. Станьковська І. М. Управлінський аналіз: методичні вказівки для самостійного вивчення дисципліни. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2017. 62 с. URL: <http://194.44.112.14:8080/lib2web/DocSearchResult>
10. Станьковська І. М. Управлінський аналіз: практикум. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2018. 58с. URL: <http://194.44.112.14:8080/lib2web/DocSearchResult>
11. Никифорова Н. А., Тафінцева В. Н. Управлінський аналіз: навчальний посібник. URL: https://stud.com.ua/10017/ekonomika/upravlinskiy_analiz
12. Зелінська, Г. О., Семенютіна Т. В. Управління персоналом : конспект лекцій. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2019. 187 с. URL: <http://chitalnya.nung.edu.ua/tozdili/menedzhment>
13. Кушлик, О. Ю. Степанюк Г. С. Стратегічне управління : навчальний посібник. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2018. 199 с. URL: <http://chitalnya.nung.edu.ua/node/4432>
14. Метешоп, І. М., Ящерицина Н. І. Економіка і фінанси підприємства : навч. посіб. Ч. 1. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2017. 291 с. URL: <http://chitalnya.nung.edu.ua/node/4432>

5 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Оцінювання знань студентів проводиться за результатами комплексних контролів за змістовими модулями. Модульний контроль за кожним змістовим модулем передбачає контроль теоретичних знань і практичних навиків. Схему нарахування балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни наведено в таблиці 5.

Таблиця 5 – Схема нарахування балів у процесі оцінювання знань студентів з дисципліни «Управління конкурентоспроможністю»

Види робіт, що контролюються	Максимальна кількість балів
Контроль засвоєння теоретичних та практичних знань змістового модуля ЗМ1, ЗМ2	6
Контроль засвоєння теоретичних та практичних знань змістового модуля ЗМ3	6
Контроль засвоєння теоретичних та практичних знань змістового модуля ЗМ4	6
Контроль засвоєння теоретичних та практичних знань змістового модуля ЗМ5	6
Контроль засвоєння теоретичних та практичних знань змістового модуля ЗМ6	14
Контроль засвоєння теоретичних та практичних знань змістового модуля ЗМ7	6
Колоквіум	50
Усього	100

Семестрова оцінка з дисципліни виставляється як середній бал семестрової та екзаменаційної бальної оцінки.

Екзаменаційна оцінка з дисципліни виставляється студенту відповідно до чинної шкали оцінювання, що наведена нижче.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Національна	Університетська (в балах)	ECTS	Визначення ECTS	Рекомендована система оцінювання згідно із наказом МОіНУ №48 від 23.01.2004р.
Відмінно	90-100	A	Відмінно - відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100 (відмінно)
Добре	82-89	B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	75-89 (добре)
	75-81	C	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	
Задовільно	67-74	D	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	60-74 (задовільно)
	60-66	E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	
Незадовільно	35-59	FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як отримати залік або скласти екзамен	35-59 (незадовільно із можливістю повторного складання екзамену)
	0-34	F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота	0-34 (незадовільно із обов'язковим повторним вивченням модуля)